

Ormanların Kralı Aslan Gökyüzünde!

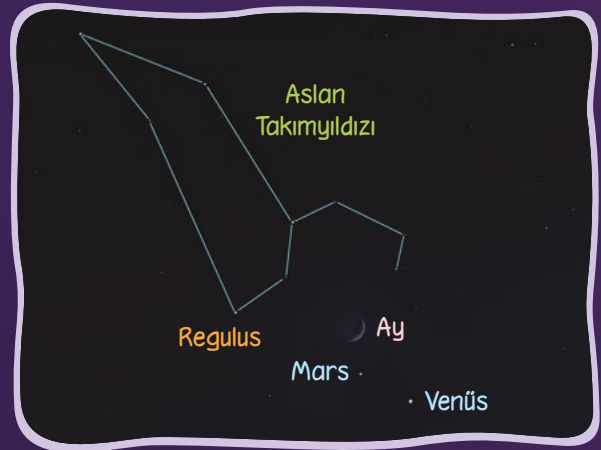
Gökyüzündeki pek çok takımyıldız hayvan isimleri verilmiş; tavşan, akrep, yılan, köpek gibi... Işık kirliliği nedeniyle daha az sayıda yıldız görebildiğimiz için bu takımyıldızların biçimlerini fark etmemiz de güçleşiyor. Bu ay Mars'ın arkasına saklanmış, oturarak bizi izleyen ormanlar kralı "Aslan"ı bulmaya ne dersiniz!

Aslan Takımyıldızı haziran ayından itibaren batı ufkuunda gözlemlenebilecek. Parlak yıldızları sayesinde bu takımyıldızı gökyüzünde bulmak çok kolay. 22 Haziran'da Ay, Aslan'ın yakınında bulunacağı için onu bulmak daha da kolay olacak. O gün hava karardığında, batı yönünde, ufku biraz üzerinde hilal evresindeki Ay ortaya çıkacak. Gökyüzünde Ay'ın altında bulunan Venüs ve Mars'ı gözlemledikten sonra, Ay'ın solundaki parlak yıldız odaklanalım. Bu yıldızın adı Regulus, Aslan'ın en parlak yıldızı. Mars'tan parlak ama Venüs'ten sönük görünür. Bu yıldızdan Ay'ın yukarısına doğru devam ettiğimizde, bir grup yıldızın ters dönüp ve yan yatmış bir soru işaretine benzediğini görürüz. Regulus işte bu soru işaretinin noktasıdır. Böylece oturan aslanın ön bölümünü bulduk. Soru işaretinden yukarıya doğru devam ettiğimizdeyse oturan aslanın arka bölümünü görürüz. Ay'ı ve iki gezegeni izleyen Aslan Takımyıldızı'nı bulduk. Bakalım siz de ufka Aslan'dan yakın olan Yengeç'i, Aslan'ın üzerindeki Ayı'yı ve güneydoğu ufku üzerindeki Akrep'i bulabilecek misiniz?

21 Haziran Yaz Gün Dönümü

21 Haziran'da, Kuzey Yarım Küre'de yaşayanlar en uzun gündüzü yaşayacak. O gün gündüz yaklaşık 15 saat, gece de 9 saat sürcek. Güney Yarım Küre'de yaşayanlar da soğuk ve karanlık kış günlerine başlayacak.

Güneş her gün, çok az yer değiştirerek farklı bir noktadan doğar. 21 Haziran'da

22 Haziran'da Ay, Venüs ve Mars, Aslan Takımyıldızı yakınında gözlemlenecek.

Güneş, kuzeydoğudan doğacak ve gökyüzünde büyük bir yay çizerek öğle saatinde başucu noktamıza yaklaşacak. Ancak tam başucumuzdan geçemeyecek. Güneş'i ancak Yengeç Dönencesi'nde yaşayanlar tam tepelerinde görebilecek. Günün devamında Güneş ufka yaklaşacak ve kuzeybatıdan batacak. 21 Haziran'dan itibaren Güneş'in doğduğu ve battığı nokta güney yönüne kayacak.

Gezegenler

Güneş'e en yakın olan ve bu nedenle çok sık gözlemleyemediğimiz küçük gezegen Merkür, haziran ayı ortalarında, sabah saatlerinde gözlemlenebilecek. 17 Haziran sabahı Ay, Merkür'e eşlik edecek. Merkür, ilerleyen günlerde gökyüzünde Güneş'e yaklaşacak ve artık gözlemlenemeyecek.

Dünya günöte konumundayken, Güneş'ten uzaklaştığı için soğuyacağı düşünülür. Oysa Dünya bu noktadan temmuzun ilk haftasında geçer ve biz o tarihlerde neredeyse en sıcak günleri yaşarız. Çünkü gezegenimiz için mevsimsel sıcaklık değişimleri, Güneş'e yakınlıktan çok, güneş ışınlarının geliş açısıyla ilgilidir.

17 Haziran sabahı, kuzeydoğu yönünde Ay'ın ve Merkür'ün doğuşu. Kısa süre sonra Güneş de bu noktadan doğacak.

Bu gezegeni temmuz ayının ikinci haftasından itibaren akşamları göreceğiz.

Güneş'e en yakın ikinci gezegen Venüs, bu ay akşam saatlerinde batı ufkuunda gözlemlenecek. Venüs parlaklığıyla yakınındaki Mars'ı sönük bırakacak. 21 ve 22 Haziran'da Ay, Mars ve Venüs'e yakın konumda olacak. 1 Temmuz'da bu iki gezegen birbirlerine oldukça yakın görünecek. O günden itibaren ise birbirlerinden uzaklaşacaklar.

23 Haziran'da Regulus, 27 Haziran'da Spika, 1 Temmuz'da Antares yıldızlarına yakın gözlemleyeceğimiz Ay, 7 Temmuz'da Satürn'e, 12 Temmuz'da da Jüpiter'e yakın konumda olacak. Ancak bu gezegenleri gözlemlemek için gece yarısını beklememiz gerekecek.

"Günöte" Sözcüğünü Duymuş muydunuz?

Gezegenimiz eliptik bir yörüngede dolandığı için yıl içinde Güneş'e yaklaşır uzaklaşır. Yörüngesinde, Güneş'e en uzak olduğu noktaya günöte, Güneş'e en yakın olduğu noktaya da günberi noktası denir. Eliptik yörüngelerde dolanan tüm cisimlerin yörüngelerinde bu noktalar vardır.

Çizim: İrma Zmiric Çetinkaya

18 Haziran
Yeni ay

26 Haziran
İlk dördün

3 Temmuz
Dolunay

10 Temmuz
Son dördün

Ay'ın Evreleri

Burcu Parmak